

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **M. K.**
státní příslušnost Ukrajina
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, Vyšní Lhoty 234, 739 51
Vyšní
Lhoty,
zastoupeného Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem
se sídlem Purkyňova 787/6, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 7. 2020 č. j. OAM-65/LE-BA02-BA04-2020, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

I. Žaloba se zamítá.

- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna advokáta Mgr. Ladislava Bárty **se určuje** částkou 6 800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 22. 7. 2020 č. j. OAM-65/LE-BA02-BA04-2020 žalované Ministerstvo vnitra České republiky zamítlo žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu správního řízení vzal žalovaný za prokázáno, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je snaha legalizovat si pobyt na území České republiky, protože zde chce zůstat za účelem práce, a aby se tak vyhnul na Ukrajině povolání do války. Žalovaný poukázal na to, že Česká republika považuje Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti za tzv. bezpečnou zemi původu ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žalobce přitom neprokázal, že v jeho případě nelze jeho zemi původu za bezpečnou zemi považovat, a žalovaný tak shledal naplnění podmínek k zamítnutí jeho žádosti podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu jako zjevně nedůvodné.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí žalovaného podal včasnou žalobu, kterou nijak neodůvodnil a žádal, aby mu pro toto řízení byl ustanoven zástupce z řad advokátů. Jeho žádosti krajský soud usnesením ze dne 19. 8. 2020 č. j. 18 Az 44/2020 – 15 vyhověl a zároveň vyzval ustanoveného právního zástupce k doplnění podané žaloby. Podáním ze dne 27. 8. 2020 právní zástupce žalobce vytýkal žalovanému, že si neopatřil dostatek informací o zemi původu žalobce a že své závěry postavil toliko na obecných zprávách, aniž by se zabýval konkrétně situací a postavením žalobce. Žalobce žádal o mezinárodní ochranu proto, že měl být povolán do armády, čehož se bál a před tímto nebezpečím těžko mohl využít ochrany státních orgánů Ukrajiny. V případě nenastoupení do výkonu vojenské služby či nezapojení se do vojenských akcí mu na Ukrajině hrozí trest odnětí svobody na 2 – 5 let. V případě nuceného návratu by bylo možné předpokládat, že po jeho setrvání v odmítavém postoji k nástupu do armády a tedy nenastoupení vojenské služby po fyzickém převzetí povolávacího rozkazu bude vystaven věznění v ukrajinských věznicích. V této souvislosti pak žalobce poukázal na zásadní a závažné nedostatky vězeňského systému na Ukrajině, což by vedlo k porušení čl. 3 a 5 Úmluvy a k důvodu pro udělení doplňkové ochrany. Žalobce dále poukázal na judikaturu týkající se použití ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu, podle něž v případě aplikace institutu nedůvodnosti žádosti o mezinárodní ochranu je třeba přistupovat ke každému případu individuálně a obezřetně. Navrhoval, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Ve svém písemném vyjádření k podané žalobě ze dne 12. 9. 2020 poukázal zejména na to, že v průběhu správního řízení bylo ve smyslu ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu na žalobci, aby prokázal, že v jeho případě není možno Ukrajinu za bezpečnou zemi považovat a to právě s přihlédnutím k okolnostem jeho případu.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 7. 2020 č. j. OAM-65/LE-BA02-BA04-2020 a z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).
5. Z obsahu připojeného správního spisu žalovaného vzal krajský soud za prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 29. 6. 2020. Následně dne 2. 7. 2020 vydal žalovaný rozhodnutí, kterým jej ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zajistil a doba tohoto zajištění byla stanovena do 17. 10. 2020. Ze správního spisu bylo dále zjištěno, že rozhodnutím Krajského ředitelství policie, hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 22. 3. 2019 bylo žalobci uděleno správní vyhoštění a byla stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 12 měsíců. Tentýž správní orgán vydal dne 23. 6. 2020 další rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce a tímto rozhodnutím byla stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce tří roků. Téhož dne bylo také vydáno rozhodnutí o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 sb., o pobytu cizinců na území České republiky a doba tohoto zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. V rámci správního řízení o správním vyhoštění žalobce dne 23. 6. 2020 do protokolu uvedl, že do České republiky přijel někdy v říjnu před dvěma roky na biometrický cestovní pas, protože si tu chtěl najít práci. Je si vědom toho, že dostal správní vyhoštění na jeden rok, ale neodcestoval, protože nestihl autobus. Neodcestoval proto, že neměl peníze a hlavně se nechtěl na Ukrajinu vrátit, protože by tam nemohl žít tak jako tady. Svůj cestovní doklad ztratil, ale neví kdy a kde. Při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 16. 7. 2020 jako důvod této žádosti uvedl, že na Ukrajině je válka a že jej policie hledala s vojenskou správou a chtěla jej poslat do války. Proto utekl sem. Dne 16. 7. 2020 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil, že žalobce při něm sdělil to, že do České republiky přijel za prací na polské vízum. Povolení k pobytu si nevyřídil, neboť na to neměl čas. Naposledy pobýval na Ukrajině v Zadnistrianské oblasti, přesnou adresu pobytu si nevzpomíná. Cestovní doklad mu pomohl vyřídit kolega a s jeho vyřizováním, stejně tak jako vycestováním, neměl žádné problémy. Problémy měl s vojenskou správou, která ho hledala a chtěla poslat do války. Povolávací rozkaz nikdy nedostal, protože se vždy schoval, když ho kolega upozornil. K dotazu, proč měl jít do války, když na Ukrajině mobilizace vyhlášena není, uvedl, že neví, proč by ho chtěli najít. Posléze sdělil, že byl vojenskou správou hledán, i když už byl tady. K dalšímu dotazu sdělil, že byl hledán i předtím a ví to, protože když byl ještě doma,

řekla mu to manželka, aby se schoval, neboť přijela policie s vojenskou správou. Stalo se to před dvěma lety. K dalšímu dotazu uvedl, že na Ukrajině nikdy trestně stíhán nebyl, ani tam neměl žádné problémy a jako důvod příjezdu do České republiky uvedl snahu vydělat si peníze na auto. Na dotaz, proč dle policejního protokolu o výsledku ze dne 23. 6. 2020 uvedl, že nemá žádné překážky ani důvody bránící mu návratu na Ukrajinu a že se tam může vrátit bez problému a že tak učiní, zatímco nyní žádá o mezinárodní ochranu, odpověděl, že se na Ukrajinu vracet nechce. K opakovanému dotazu, proč u Policie České republiky uvedl, že je svobodný a bezdětný a v poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu sdělil, že je ženatý a má jednu dceru, odpověděl, že byl trochu opilý, když jej zadrželi. Závěrem pohovoru sdělil, že uvedl všechny důvody, které jej vedly k odjezdu z vlasti a k podání žádosti o mezinárodní ochranu. Součástí správního spisu jsou informace o zemi původu žalobce a to Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. j. 131227-6/2019-LPTP ze dne 15. 8. 2019 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a o návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí a Zpráva Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky nazvaná „Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu“ se stavem k červenci 2019.

6. Podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
7. V daném případě bylo doplněním žaloby žalobce učiněném jeho právním zástupcem dne 27. 8. 2020 žalovanému vytýkáno, že případ žalobce vyhodnotil bez konkrétní individualizace týkající se jeho tvrzení ohledně obav z povolání do armády, tedy z výkonu branné povinnosti a v důsledku toho nebezpečí trestu odnětí svobody. V této souvislosti žalobce poukázal na špatný stav vězeňského systému na Ukrajině. Žalobce dále poukázal na skutečnost, že na seznam bezpečných zemí byla Ukrajina přidána v březnu 2019, tedy nedlouho předtím, než žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu. V projednávané věci není sporu o tom, že žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny a že v souladu s ust. § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., považuje tuto zemi Česká republika s výjimkou poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti za bezpečnou zemi původu v souladu s ust. § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Poslední místo bydliště žalobce přitom bylo v Ivanofrankovské oblasti, v Haličském okrese ve městě Zdnitjansk, tedy jedná se o oblast, která je považována za bezpečnou. Zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle výše citovaného ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu je vázáno na splnění dvou podmínek. První podmínkou je to, že žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu. Tato podmínka je tedy bezesporu v daném případě splněna a je nerozhodné, že Ukrajině byla na seznam bezpečných zemí uvedena relativně krátkou dobu před podáním žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Druhou podmínkou pak je to, že žadatel neprokáže v řízení o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Obavy žalobce z uvěznění a výkonu trestu odnětí svobody v případě nastoupení do výkonu vojenské služby rozhodně nejsou důvodem, pro který by bylo možno mít

pochybnosti o tom, že právě v jeho případě nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu. Branná povinnost, jakožto základní státoobčanská povinnost, je uznávána mj. Úmluvou o právním postavení uprchlíků, tedy tzv. Ženevskou konvencí z roku 1951 a uznává ji i Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, stejně tak i Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Ve stejném duchu se k tomuto problému vyjádřil i Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky – UNHCR ve svém stanovisku ze dne 1. 10. 1999 uznávajícím brannou povinnost občanů. Vyhýbání se nástupu vojenské služby nebo dezerce, byť by byla trestně postihována, nemůže být rovněž důvodem pro udělení mezinárodní ochrany a tento závěr vyslovil již Vrchní soud v Praze ve svém rozsudku sp. zn. 6 A 508/1997 ze dne 16. 7. 1998 a později i Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 7 Azs 321/2004 ze dne 22. 12. 2004, podle něhož pokud se stěžovatel odvolává na nepřípustnost v případě výkonu vojenské služby, případně obavu z jejího nenastoupení, pak tato obava nezakládá odůvodněný strach podřaditelný pod § 12 zákona o azylu. Případné povolání žalobce k výkonu vojenské služby proto nemůže z uvedených důvodů být chápáno jako jejich pronásledování ze strany ukrajinských státních orgánů ve smyslu zákona o azylu. Navíc krajský soud nemůže pominout výnos prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016 o propuštění do zálohy vojáků vojenské služby podléhajících odvodu během mobilizace na mimořádné období povolaných během třetí fáze částečné mobilizace v souladu s výnosem prezidenta Ukrajiny č. 15 ze dne 14. 1. 2015. Prezident Ukrajiny tímto výnosem nařídil v měsících září a říjnu 2016 propuštění do zálohy vojáků vojenské služby podléhajících odvodu během mobilizace na mimořádné období, kromě těch, kdo vyjádřili přání pokračovat ve vojenské službě. V současné době na Ukrajině není mobilizace civilních občanů a jejich nasazování do konfliktů na východě země realizována; do bojových akcí jsou nasazováni pouze dobrovolníci a profesionální vojáci. Krajský soud proto uzavírá, že žalobce svým tvrzením týkajícím se branné povinnosti z nenastoupení do výkonu vojenské služby a v důsledku toho uložení trestu odnětí svobody neprokázal, že v jeho případě nelze zemi původu Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi. Tvrzené důvody uváděné žalobcem v jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany za situace, kdy byly naplněny podmínky zamítnutí této žádosti jako zjevně nedůvodné, nebyl žalovaný ve smyslu ust. § 16 odst. 3 zákona o azylu povinen posuzovat z hlediska důvodů uvedených pro udělení azylu podle § 13 a § 14 nebo pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b. Zároveň nebyl také povinen posuzovat, zda žalobce jakožto žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12, nebo že by mu hrozila vážná újma podle ust. § 14a zákona o azylu.

8. Ze shora uvedených důvodů krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s., přičemž v této věci rozhodl rozsudkem bez jednání podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.
9. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v tomto řízení úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).
10. Ustanovenému právnímu zástupci žalobce byla přiznána odměna za jeho zastupování v rozsahu dvou úkonů právní služby po 3 100 Kč a dvou režijních paušálů po

300 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem tedy 6 800 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 29. října 2020

JUDr. Petr Indráček
samosoudce